

Veřejné zakázky malého rozsahu.

Srovnání se zakázkami podle zákona, příklady z praxe

Konference – Dotační příležitosti pro obce

Pravidla pro zadávání VZMR

Mohou se lišit dle dotačního programu / výzvy
- metodický pokyn, interní směrnice

➤ „MPZ“

Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021-2027 (MPZ) účinný od 1. 11. 2021 ve znění Metodických stanovisek ministra pro místní rozvoj č. 1 - 4 dostupný zde:

<https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-v-gesci-mmr-cr/metodicky-pokyn-pro-oblast-zadavani-zakazek>.

➤ „OPPŽP“

Obecná pravidla pro žadatele a příjemce, verze č. 4 účinná od 27. 11. 2024 – kapitola 5 Zadávání veřejných zakázek – uvedena další pravidla stanovená poskytovatelem dotace, dostupná zde:

<https://irop.gov.cz/cs/irop-2021-2027/dokumenty>.

Postup při zadávání VZMR pro obce

Dle předpokládané hodnoty veřejné zakázky (bez DPH) „**PHVZ**“

Řídí se MPZ?

- a) PHVZ $\leq$ 750.000,- Kč
NE (přímý nákup dle čl. 4.3 MPZ)
- a) PHVZ 750.001,- Kč až 3 mil. Kč (resp. 9 mil. Kč)
ANO
- a) PHVZ $>$ 3 mil. Kč (resp. 9 mil. Kč)
NE (postupuje ale dle zákona „**ZZVZ**“)

Nová výše limitů: 3. 4. 2025 (ZZVZ) a 1. 5. 2025 (MPZ)

Základní zásady

➤ Základní zásady zadávání veřejných zakázek

Transparentnost, přiměřenost
Rovné zacházení, zákaz diskriminace

➤ Pravidla 3E

Hospodárnost, efektivnost, účelnost

➤ Ctít zadavatelské pravidlo: „*Vím co dělám, a proč to dělám.*“

➤ V případě pochybností volit cestu „*právní jistoty.*“

Základní informace k MPZ

- MPZ stanovuje minimální podmínky, jejichž dodržení je nezbytné pro zdárné získání dotace v plné výši, **MPZ je z pohledu poskytovatele dotace nadřazeno interním směrnícím/pokynům zadavatelů.**
- Instituty výslovně neupravené v MPZ lze modifikovat – vždy je ale nutné dodržet základní zásady zadávání VZ.
- Přílohy č. 1 - 4 MPZ (čl. 10 MPZ) mají pouze doporučující charakter – do MPZ doplněny Metodickým stanoviskem ministra pro místní rozvoj č. 2.

Srovnání MPZ a ZZVZ

Kde MPZ kopíruje ZZVZ, je i výklad obdobný jako v případě ZZVZ

- Základní zásady (čl. 6.1.1 MPZ)
- Stanovení PHVZ a vymezení předmětu jedné veřejné zakázky (čl. 6.4 MPZ)
- Změny závazků ze smlouvy (čl. 9.2 MPZ)

Srovnání MPZ a ZZVZ

Kde MPZ obsahuje odlišnou úpravu vůči ZZVZ

- Zadávací postup (čl. 7 MPZ)
Zadávací vs. výběrové řízení
(uzavřená a otevřená výzva)
- Objasňování nabídky (čl. 8.2.3 MPZ)

PHVZ a předmět jedné veřejné zakázky

- PHVZ a nabídková cena účastníka výběrového řízení (vč. přímého nákupu), s níž má být nebo byla uzavřena smlouva dle odst. 9.1 MPZ **musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklým.**
- PHVZ musí zahrnovat předpokládanou hodnotu všech plnění, která tvoří jeden **funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti.**
 - věcná souvislost
 - místní souvislost
 - jednotící účel veřejné zakázky

PHVZ a předmět jedné veřejné zakázky

➤ Rozdělení zakázky na části

Čl. 6.4.4 MPZ ukládá stanovit PHVZ dle součtu hodnot všech částí bez ohledu na to, zda je zakázka zadávána v jednom nebo více výběrových řízeních.

➤ Oddělené zadání dílčích plnění

Čl. 6.4.6 MPZ umožňuje části zakázky zadat postupy odpovídajícími předpokládané hodnotě této části v případě, že celková předpokládaná hodnota všech takto zadávaných částí zakázky nepřesáhne 20 % souhrnné předpokládané hodnoty.

PHVZ a předmět jedné veřejné zakázky

➤ Zákaz neoprávněného dělení předmětu zakázky

Zadavatel rozdělí jednu VZ tak, že dojde ke snížení PHVZ pod stanovené limity (např. přístroje tvořící jeden celek a vzájemně nezbytné k funkčnosti zadá ve více VZ v režimu odpovídajícím vždy jen dané části a nikoliv celkové hodnotě všech částí/VZ).

➤ Zákaz diskriminačního slučování předmětu zakázky

Diskriminační sloučení předmětu VZ (např. sloučení stavebních prací a dodávky přístrojového vybavení, nábytku, IT vybavení atd., čímž omezí okruh dodavatelů).

Změny závazků ze smlouvy

Čl. 9.2.1 MPZ **Podstatná změna závazku ze smlouvy**

- a) umožnila účast jiných dodavatelů nebo by mohla ovlivnit výběr dodavatele v původním výběrovém řízení, pokud by zadávací podmínky původního výběrového řízení odpovídaly této změně,
- b) měnila ekonomickou rovnováhu závazku ze smlouvy ve prospěch vybraného dodavatele, nebo
- c) vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění zakázky.

Výjimky

Čl. 9.2.2 MPZ – změna de minimis

Čl. 9.2.3 MPZ – nezbytné dodatečné plnění

Čl. 9.2.4 MPZ – nepředvídatelné změny

Čl. 9.2.5 MPZ – záměna položky u stavebních prací

Změny závazků ze smlouvy

- Věnujte odpovídající pozornost již přípravě smlouvy.
- Zvažte „rozložení sil“ mezi zadavatelem a dodavatelem a zda chcete silnou pozici opravdu využít.
- Znejte obsah své smlouvy a povinnosti obou stran.
- Případné odchylky v plnění a potřebu změn řešte průběžně, včetně zajištění potřebných podkladů.
- Víím, že změna je přípustná ještě předtím, než ji umožním (typicky uzavřením dodatku).

Změny závazků ze smlouvy

- Zákaz podstatné změny se uplatňuje již při uzavírání smlouvy.
- Nejčastěji pochybení spadají do problematiky:
 - termínů plnění (posun období plnění, prodloužení lhůty),
 - nevyžadování sjednaných bankovních záruk (či pojištění),
 - neuplatňování sjednaných smluvních pokut,
 - změna platebních podmínek (zálohy, zádržné),
 - zmírnění povinností pro zhotovitele.
- Podle tabulky finančních oprav se za daný typ porušení pravidel ukládá finanční oprava ve výši 25 % z částky poskytnuté podpory na veřejnou zakázku!

Uzavřená výzva

Čl. 7.1.1. písm. b) a čl. 7.1.3 MPZ

- Písemná výzva (prokazatelný způsob odeslání)
- Nejméně třem dodavatelům

Zadavatel vyzve pouze takové dodavatele, o kterých důvodně předpokládá, že jsou způsobilí požadované plnění poskytnout, například na základě toho, že mají danou činnost zapsanu v živnostenském rejstříku, nebo u nich ověřoval, že jsou schopni plnění poskytnout.

- Zadavatel nesmí vyzývat opakovaně stejný okruh dodavatelů.

Není-li to odůvodněno předmětem plnění zakázky či jinými zvláštními okolnostmi, případně zrušením předcházejícího výběrového řízení.

Uzavřená výzva

- Účelu uzavřené výzvy je dosaženo hospodářskou soutěží alespoň 3 dodavatelů.
- Soutěž vyzvaných umožňuje výrazně zjednodušit zadávací podmínky (kvalifikace, technické podmínky).
- Nemusíte přijmout nabídku nevyzvaného dodavatele.

Uzavřená výzva

- **Způsobilost dodavatelů podat nabídku a poskytnout plnění.**

Při kontrole ověřujeme, zda zadavatelem vyzvaní dodavatelé splňovali výše uvedené podmínky. Zabýváme se také tím, proč dodavatelé nabídku nepodali, jak daleko jsou od místa plnění atd.

- **Nevyzývat tzv. propojené dodavatele (např. stejný jednatel či stejní společníci) – posuzováno jako oslovení jednoho dodavatele.**
- **Při zasílání výzvy e-mailem využít oficiální kontakty dodavatele.**
- **Podání nabídek e-mailem, datovou schránkou či přes elektronické úložiště NE!**
- **Nemám-li alespoň 3 dodavatele, nemohu uzavřenou výzvu použít.**

Objasňování nabídky

Čl. 8.2.3 MPZ

„Jestliže nabídka nesplňuje zadávací podmínky, může být účastník, který ji předložil, vyzván k jejímu doplnění nebo objasnění. Doplněním nebo objasněním nabídek nesmí být změněna celková nabídková cena a/nebo údaje a informace, které jsou předmětem hodnocení.“

Pozor při vyloučení účastníka na dodržení pravidel 3E. Nemají však aplikační přednost před splněním zadávacích podmínek.

Ust. § 46 ZZVZ: zákaz materiální změny nabídky.

Lze pouze změna formální, kdy obsah nabídky zůstává totožný, pouze je doplněna původně chybějící informace, nebo je jiná původně zadavateli nejasná informace vysvětlena.

Aktualita k evidenci skutečných majitelů

Zákon o evidenci skutečných majitelů odporuje unijnímu právu, a to v části, v níž otevírá široké veřejnosti přístup do evidence. V důsledku toho stát nesmí nutit evidující osoby, aby své skutečné majitele do této evidence zapisovaly, a nemůže vynucovat sankce ani jiné sankční postihy za nesplnění povinnosti zápisu skutečných majitelů do evidence.

Usnesení Nejvyššího soudu

ze dne 25. 8. 2025, sp. zn. 27 Cdo 1368/2024, dostupné [zde](#).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 18. 9. 2025, č. j. 1 Afs 193/2024 – 34, dostupný [zde](#).

➤ Ctít zadavatelské pravidlo:
„Vím co dělám, a proč to dělám.“

➤ V případě pochybností:
volit cestu *„právní jistoty.“*

Děkuji za pozornost.

Centrum pro regionální rozvoj České republiky

Mgr. Ondřej Filipovič, specialista na administraci veřejných zakázek

tel: +420 734 769 732

e-mail: ondrej.filipovic@crr.gov.cz